

Національна стратегія управління відходами [4]. Цим документом Україна зобов'язується унормувати переробку різних видів відходів, у т.ч. специфічних, до яких належать відходи упаковки, і до 2030 р. збільшити рівень їх переробки до 65 %. Крім того, розпочалась робота над Законом України «Про управління відходами». На жаль, у зв'язку із воєнним станом в нашій країні, більшість із запланованого не вдасться виконати у встановлені строки.

Список використаної літератури

1. Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych / Dz.U. L 365 z 31.12.1994, s. 10.
2. Eurostat : веб-сайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat> (дата звернення:06.06.2022).
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення:06.06.2022).
4. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80#Text> (дата звернення:06.06.2022).

Леонід ПРОКОПЕНКО

д. держ. упр., професор, професор кафедри

державного управління і місцевого самоврядування

НТУ «Дніпровська політехніка»

СТАТУС КАНДИДАТА НА ЧЛЕНСТВО В ЄС

У статті 49 Договору про ЄС закріплено, що «будь-яка європейська держава, яка поважає цінності, зазначені в ст. 2, та віддана їх поширенню, може подати заявку на набуття членства у Союзі». 28 лютого 2022 р., через декілька днів після початку вторгнення Росії в Україну, президент України Володимир Зеленський підписав заявку на членство України в ЄС, а 1 березня 2022 р. Європейський Парламент переважною більшістю голосів затвердив резолюцію, яка рекомендує державам-членам ЄС працювати над наданням Україні статусу кандидата на вступ [1].

Процедура вступу до ЄС поділена на чотири основні етапи: подання заявки, висування кандидатури, переговори та приєднання. На етапі подання заявки уповноважена особа або державний орган підписує документ про подання, засвідчуючи таким чином офіційність наміру приєднання до ЄС. Потім Єврокомісія, отримавши подання від держави, розглядає його та за результатами опрацювання публікує рекомендацію підтримати заявку або відхилити. Потім подання має схвалити Європейська Рада, що потребує одностайності під час голосування й отримання схвалення більшістю голосів. Лише після цього держава офіційно буде вважатися кандидатом на вступ до ЄС. Після цього Єврокомісія пропонує вже державі-кандидату рамкові переговори, які також мають бути одноголосно схвалені 27 членами ЄС. Переговори відбуваються на двосторонніх міжурядових конференціях між державами-членами та державою-кандидатом. Потім Єврокомісія, використовуючи свій мандат, контролює та керує переговорами про приєднання. Обговорення поділене на 35 розділів, що згруповані у шість основних кластерів. До них належать: основи (фундаментальні принципи); внутрішні ринки; конкурентоспроможність та інклюзивне зростання; «зелена політика» на порядку денному та стійка взаємодія; ресурси, сільське господарство та згуртованість; зовнішні відносини. Цей збір загальних законів, прав та обов'язків, які пов'язують усіх членів ЄС також відомий під назвою «acquis communautaire» [2].

На сьогодні 5 держав мають статус кандидата в ЄС: Албанія, Північна Македонія, Сербія, Туреччина, Чорногорія. З кожною країною-кандидатом ведуться переговори, щоб визначити їхню здатність застосовувати законодавство ЄС (acquis communautaire) та розглянути їх можливий запит на перехідні періоди. Основний принцип переговорів полягає в тому, що

країни повинні повністю транспонувати та імплементувати законодавство ЄС до моменту вступу. Щороку Європейська Комісія оприлюднює звіти ЄС щодо зближення зусиль країн-кандидатів та потенційних кандидатів у всіх сферах політики [4; 5].

Це досить тривалий процес. Так, Албанія подала заявку на членство в ЄС у квітні 2009 р. і отримала статус кандидата в червні 2014 р. У квітні 2018 р. Комісія видала беззастережну рекомендацію відкрити переговори про вступ. Рада визначила шлях до початку переговорів про вступ у червні 2019 р., залежно від прогресу, досягнутого в таких ключових сферах, як судова система, боротьба з корупцією та організованою злочинністю, розвідувальні служби та державне управління. У березні 2020 р. члени Європейської Ради схвалили рішення Ради ЄС з загальних питань про відкриття переговорів про вступ з Албанією, а в липні 2020 р. проєкт переговорної бази був представлений державам-членам [4].

Республіка Північна Македонія була оголошена країною-кандидатом у грудні 2005 р. У березні 2020 р. Рада з загальних питань вирішила розпочати переговори про вступ з Північною Македонією. Рішення підтримали члени Європейської Ради. У липні 2020 р. державам-членам було представлено проєкт переговорної бази. Чорногорія подала заявку на членство в ЄС у грудні 2008 р. Статус кандидата було надано 17 грудня 2010 р. Початок переговорів про вступ відбувся в червні 2012 р. Сербія подала заявку на отримання статусу країни-кандидата в грудні 2009 р. Статус країни-кандидата було надано в березні 2012 р. 21 січня 2014 р. відбулася перша міжурядова конференція, що означало офіційний початок переговорів про вступ Сербії. В лютому 2020 р. Сербія представила свою переговорну позицію. Туреччина була оголошена країною-кандидатом у грудні 1999 року. Переговори були відкриті 3 жовтня 2005 р., але на сьогодні вони заморожені. З огляду на це, отримання Україною статусу кандидата через чотири місяці після подання заявки є своєрідним рекордом [4].

Є також потенційні кандидати, які мають чітку перспективу приєднання до ЄС у майбутньому, але ще не отримали статусу країни-кандидата. До них відносяться Боснія і Герцеговина (БіГ) та Косово. У вересні 2005 р. було відкрито переговори щодо Угоди про стабілізацію та асоціацію (SAA) з Боснією і Герцеговиною, а 16 червня 2008 р. вона була підписана. SAA набув чинності в червні 2015 р., у лютому наступного року країна подала заявку на вступ до ЄС. У вересні 2016 р. Рада запропонувала Комісії представити висновок щодо заявки БіГ, Комісія прийняла висновок 29 травня 2019 р. У 2008 р. ЄС підтвердив свою готовність сприяти економічному та політичному розвитку Косова через чітку європейську перспективу. Угода про стабілізацію та асоціацію між ЄС та Косово була ініційована в липні 2014 р. і набула чинності в квітні 2016 р. [4].

У процесі приєднання країна-кандидат отримує доступ до фінансових інструментів ЄС, які допомагають краще підготуватися до членства: провести реформи та імплементувати законодавство Євросоюзу. Раніше, коли в ЄС інтегрувалися країни Центральної та Східної Європи, фінансування підготовки цих країн до членства відбувалося через цілу низку програм та інструментів: PHARE, PHARE CBC, ISPA, SAPARD, CARDS. Вони були покликані, серед іншого, покращувати спроможності державного управління та створювати відповідну правову базу членства в ЄС. Після вступу Хорватії ЄС запровадив єдиний передвступний інструмент – IPA (The Instrument for Pre-accession Assistance). На період 2014 – 2020 рр. інструмент IPA надав країнам-кандидатам і потенційним кандидатам 11,7 млрд євро, на 2021 – 2027 рр. загальний бюджет IPA складає 14,1 млрд євро [3; 6].

Список використаної літератури

1. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу(2010/C 83/01). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text
2. Кандидат на членство в ЄС. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. Фахурдінова Маріанна. Фінансування та поштовх до реформ: що дасть Україні статус кандидата на членство в ЄС. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/05/11/7139235/>

4. Candidate Countries and Potential Candidates. URL: <https://ec.europa.eu/environment/enlarg/candidates.htm>

5. Candidate Countries and Potential Candidates. Main Challenges URL: https://ec.europa.eu/environment/enlarg/main_challenges.htm

6. Candidate Countries and Potential Candidates. Financing URL: <https://ec.europa.eu/environment/enlarg/financing.htm>

Олександр РАКША

*начальник управління зовнішньоекономічної діяльності
Дніпропетровської обласної військової адміністрації*

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНІ ВІДНОСИНИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ З КРАЇНАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Динаміка показників зовнішньої торгівлі товарами та послугами області з країнами ЄС у 2017 – 2021 роках (млн дол. США)

	2017	2018	2019	2020	2021
Зовнішньоторговельний оборот	4055,7	4575,3	4506,0	3840,6	6305,1
Експорт	2370,3	2804,3	2620,5	2101,6	4191,8
Імпорт	1685,4	1771,0	1885,5	1739,0	2113,3
Сальдо	+684,9	+1033,3	+735,0	+362,6	+2078,5

У 2021 році обсяг зовнішньоторговельного обороту товарами та послугами області з країнами ЄС збільшився в 1,6 раза і склав 6305,1 млн дол. США, у тому числі експорту – у 2 рази до 4191,8 млн дол. США, імпорту – на 21,5 % і склав 2113,3 млн дол. США. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі з країнами ЄС склало 2078,5 млн дол. США.

На область припадало 10,1 % загального торговельного обороту товарів та послуг України з країнами ЄС, у тому числі 13,8 % експортних та 6,6 % імпортних операцій.

Обсяг експорту товарів збільшився у порівнянні з 2020 роком у 2 рази і склав 4082,1 млн дол. США:

- 15,2 % у загальному обсязі експорту товарів України до країн ЄС;
- 33,6 % у загальнообласному обсязі експортованих товарів.

У товарній структурі експорту переважали мінеральні продукти – 45,5% у загальному обсязі експорту до країн ЄС; чорні метали – 31,9 %; вироби з чорних металів – 7,8 %; жири та олії тваринного або рослинного походження – 4,3 %; продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 2,2 %; добрива – 2,0 %; залізничні локомотиви – 1,8 %; палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки – 1,4 %; готові харчові продукти – 0,9 %; меблі – 0,8 %.

Обсяг імпорту товарів збільшився на 19,8 % у порівнянні з 2020 роком і склав 1897,1 млн дол. США:

- 6,6 % у загальному обсязі імпорту товарів з країн ЄС до України;
- 32,3 % у загальнообласному обсязі імпортованих товарів.

У товарній структурі імпорту з країн ЄС до області переважали продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 33,5 %; машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання – 17,7 %; готові харчові продукти – 10,1 %; полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них – 9,0 %; недорогочінні метали та вироби з них – 5,4 %; живі тварини, продукти тваринного походження – 5,0 %; засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 4,4 %; мінеральні продукти – 3,7 %; маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 2,8 %; текстильні матеріали та текстильні вироби – 2,4 %; вироби з каменю, гіпсу, цементу – 1,9 %; продукти рослинного походження – 1,4 %; прилади та апарати оптичні, фотографічні – 1,3 %.